

АНАЛИЗА БИЛАНСА

Додатак „Народном Благостању“

БРОЈ 34

БЕОГРАД, 26. АВГУСТ 1939.

ГОДИНА XI

Садржај:

Државна фабрика шећера на Ћукарници

Фабрика шећера а. д. „Бачка“ — Нови Врбас

Великобечкеречка фабрика шећера а. д., Петровград

DRŽAVNA FABRIKA ŠEĆERA NA ĆUKARICI

Прошлогodišnja производња шећера код нас износила је округло 7.800 вазона. Од тога отпада по прилици једна шестина на производњу Државне фабрике шећера на Ћукарници. У прошлој кампањи она је прерадила 10.371 вазон репе према 2.806 вазона у 1937/38 и 9.012 вазона у 1936/37. Квалитет прошлогodišње репе код ове фабрике био је знатно бољи него у току неколико претходних година. Прошлогodišња репа дала је овде просечно 13,15% шећера, према цигло 10,68% у 1937/38 и 12,04% у 1936/37 години. У прошлој кампањи Државна фабрика шећера на Ћукарници из прерађене репе добила је 1.364 вазона шећера према 319 вазона у претходној и 1.065 вазона у 1936/37 години. И код свих осталих фабрика шећера код нас прошлогodišња производња је показивала знатно повећање у поређењу са оном из претходне године. Она је ипак била недовољна за покриће целокупне наше потребе за шећером, јер је била премалена и површина засејана репом. И поред највеће пропаганде од стране фабрика у 1938 је било засејано репом свега око 29.000 хектара, док је према пројекту шећерне индустрије засејана површина требала да износи око 40.000 хектара.

Иако је већ тада било јасно да фабрике неће бити у стању да обезбеде одговарајуће површине које су им потребне, ипак су остале непроменјене и државна трошарина на шећер и декретирана откупна цена шећерне репе. Пошто је по Уредби о регулисању услова производње, продаје и откупне цене шећерне репе дозвољено закључивање уговора по повољним условима, готово све фабрике су у својим уговорима с произвођачима за сетву у 1938 години добровољно гарантовале повољнију цену од декретиране, која је, као што је познато, била предвиђена са 16,50 динара по квинталу. И Државне фабрике шећера на Ћукарници и у Вранјином Врху изашле су заједнички произвођача шећерне репе у сусрет до крајних граница могућности, па су им добровољно гарантовале цену од 20 динара за 100 кг. репе без обзира на проценат искоришћења, с тим да важе у целости остали услови Уредбе.

Ефекат пословања Државне фабрике шећера на Ћукарници показује нам доња таблица у којој смо упоредили главне позитивне рачуна губитка и добитка за последње четри године.

Rashodi	1935/36	1936/37	1937/38	1938/39
	у хиљадама динара			
Одржање фаб., плате, наднице и остало	7.287	4.881	5.469	6.261
Порез и прорез	3.862	2.318	2.049	2.046
Отписи	912	2.063	982	1.573
Укупно	10.061	9.262	8.500	9.880
Подела чисте добити				
рез. фонду	233	769	803	1.108
фонду за обнову	465	769	803	1.108
награда управи	37	154	236	283

nagrada osoblju	74	231	241	388
penz. fondu	200	400	400	500
ost. dob. Min. fin.	3.642	5.367	5.548	7.694
Čista dobit	4.651	7.690	8.031	11.081

Prihodi

Šećer, melasa, rezanci	13.306	15.851	13.368	19.222
Kamata i vanr. prihod	1.407	1.101	3.163	1.739
Zbir prihoda	14.713	16.952	16.531	20.961

Приходи од производње и продаје (шећера, меласе и резаца) износили су 19.22 мил. према 13.37 мил. динара у претходној пословној години. То значи да су повећани за око 44%. При оци овог резултата треба имати у виду да је откупна цена репе у односу на претходну годину знатно повећана. Поскупиле су и цене угљу и радној снази, тако да су и укупни производни трошкови у 1938/39 морали бити знатно већи него у 1937/38. Сразмерно ванредно повољни резултат који је био остварен у 1937/38 треба приписати и чињеници да су у тој години оштрo сманјене залихе које су се биле нагомилале из производње ранијих година. Иначе, стање залиха крајем 1938/39 је готово једнако као што је било и крајем 1937/38. У 1937/38 били су и остали приходи (камата и ванредни) изузетно доста знатни. У прошлој пословној години они су износили 1,74 мил. према 3,16 мил. у претходној и 1,1 мил. динара у 1936/37 години.

На страни rashoda видимо да су издаци за одржање фабрике, наднице и остали режиски трошкови за 800 хиљада динара већи него у претходној години. Управа је и прошле године примењивала најригорознију штедњу, али се ово повећање трошкова није могло избећи, јер су како наднице, тако и све остале цене покривале изразиту тенденцију пораста. Најзад, у 1938/39 била је и производња знатно већа од оне у претходној години. С обзиром на то у прошлој пословној години били су и амортизациони отписи већи него у 1937/38. Они су износили 1,57 мил. према 982 хиљада динара у претходној пословној години. Издаци за порез и прорез износили су 2 мил. 46 хиљада динара, готово једнако као и у 1937/38. Иако је државно предузеће, ипак Фабрика не ужива никакве специјалне привилегије. Она плаћа порезе и прорезе и изложена је слободној конкуренцији као и све остале фабрике шећера у земљи.

Рачун изравњања

Aktiva	1935/36	1936/37	1937/38	1938/39
	у хиљадама динара			
Готовина у благајни	67	149	129	30
Žиро-рачун	4.800	4.727	30.398	25.897
Укупно	4.867	4.876	30.527	25.927
Дуžници				
текући рачуни	4.481	5.784	4.052	7.499
фабрични економји	649	321	—	2.449
предујмови	1.316	792	2.654	8.081

doznake na putu	394	416	389	642
prenosne pozicije	25	—	142	—
fabrične filijale	—	—	3.027	—
Ukupno	6.865	7.313	10.264	18.671
Fabrikati	41.539	45.067	15.848	15.925
Nepokretnosti i mašine				
zemljište i zgrade	9.150	8.992	8.786	8.554
celokup. maš. uređaj	6.310	5.710	5.363	5.011
fabrika špiritusa	—	—	—	102
fabrika kvasca	—	—	—	16
Ukupno	15.460	14.702	14.149	13.683
Razna aktiva				
pokretnosti i materijal	1.541	1.387	2.624	2.672
hartije rez. fonda	4.351	3.912	3.912	3.912
ulozi penz. fonda	533	831	1.374	1.975
evidenc. računi	16.790	22.024	23.802	25.571
Ukupno	23.215	28.154	31.712	34.130
Pasiva				
Sopstvena sredstva				
obrotni kapital	43.301	43.301	43.301	43.301
rezervni fond	11.268	12.037	12.840	13.948
fond za obnovu	13.852	13.595	13.296	11.959
penzioni fond	733	1.231	1.774	2.475
Ukupno	69.154	70.164	71.211	71.683
Poverioci				
Minist. fin. ostat. dob.	3.642	5.367	5.548	7.694
tantijeme	111	385	477	671
po tek. računu	1.420	1.435	1.453	1.916
prenosni porez	743	684	—	776
neispl. repa i razno	87	55	12	24
Ukupno	6.003	7.926	7.490	11.081
Evidencioni računi	16.790	22.024	23.802	25.571
Zbir bilansa	91.947	100.114	102.503	108.336

Zbir bilansa iznosi 108,3 mil. prema 102,5 mil. din. krajem prethodne godine. U pasivi pada u oči prva pozicija, naime »Obrtni kapital«. Kao državno preduzeće, fabrika nema sopstvene glavnice. Pozicija »Obrtni kapital«, koja ovde zamenjuje glavnice, formirana je iz čiste dobiti, najvećim delom u 1926/27 i 1927/28 godini. Ova pozicija koja je iskazana sa 43,3 miliona dinara, ne predstavlja sav obrtni kapital fabrike. Fondovi (za obnovu, rezervni i penzioni) iznose 28,38 mil., a poverioci su bilansirani sa 11,08 mil. din. Razni evidencioni računi preko kojih se knjiže garancije, kaucije, ostave itd. iznose 25,57 mil. U toku prošle godine fond za obnovu je smanjen za 2,44 mil., jer su na račun toga fonda nabavljana nova postrojenja) ali mu je iz prošlogodišnje čiste dobiti opet dotiran iznos od 1,1 mil., tako da on krajem 1938/39 iznosi 11,96 mil. prema 13,29 mil. krajem prethodne godine. Iz prošlogodišnje čiste dobiti dotiran je i rezervnom fondu iznos od 1,1 mil., a penzionom fondu iznos od 500 hilj. »Fond amortizacije« ne javlja se u pasivi, jer Fabrika vrši amortizacione otpise neposredno, tj. smanjenjem bilansne vrednosti odnosnih investicija u aktivi. Spomenuto je, da su »poverioci« iskazani sa 11,08 mil. din. U stvari, Fabrika i nema poverilaca u uobičajenom smislu te reči. Među poveriocima iskazano je na prvom mestu Ministarstvo finansija sa 7,69 mil. din. za čistu dobit fabrike, koja je preostala posle odvajanja za fondove i nagrade upravi i osoblju. Poverioci po tekućim računima iznose svega 1,91 mil. prema 1,45 mil. u 1937/38. Za tantijemu upravi i osoblju izdvojen je iznos od 671 hilj. dinara. Prenosni poverioci, poverioci za repu i razni iskazani su sa ravno 800 hilj. din.

Na strani aktive vidimo da je gotovina vrlo znatna. Ona iznosi 25,9 mil. prema 30,5 mil. krajem prethodne i 4,8 mil. krajem 1936/37 godine. Dužnici su iskazani sa 18,67 mil. i veći su za 8,4 mil. nego krajem 1937/38. U odnosu na prethodnu godinu najjači porast pokazuju »predujmovi«, a za-

tim »dužnici po tekućim računima«. Zalihe iznose 15,9 mil., gotovo jednako kao i krajem prethodne godine. Vrednost celokupnog mašinskog uređaja i nepokretnosti bilansirana je sa ciglo 13,68 mil. Stvarna vrednost investicija je nekoliko puta veća. Fabrika je osnovana pre 40 godina, ali su stare, dotrajale, neekonomične i sa malim kapacitetom mašine i aparati zamenjeni pre nekoliko godina najmodernijim i vrlo ekonomičnim mašinama i aparatima. U toku prošle godine Fabrika je za nove investicije izdala preko 3,5 mil. din. Imali smo već priliku da konstatujemo da je doneto rešenje o proširenju poslovanja Fabrike i na proizvodnju špiritusa i kvasca. Građevinski objekti potrebni za smeštaj novih proizvodnih grana već se podižu. U bilansu za prošlu godinu investicija fabrike špiritusa iskazane su sa 102 hilj., a one fabrike kvasca sa 16 hilj. din. Za podizanje i uređaj ovih novih fabrika biće potreban iznos od desetak miliona dinara. Inače, tehnički uslovi za proizvodnju špiritusa i kvasca ovde postoje. Fabrika šećera proizvodi godišnje nekoliko stotina vagona melase, za koju se uvek ne mogu lako naći kupci. Dakle, postoje sirovine za obe nove grane industrije. Pošto su potrebe za špiritusom i kvascem veoma velike u jako naseljenim mestima, računa se da bi i tržište bilo obezbeđeno, pogotovo s obzirom na činjenicu da se Državna fabrika šećera na Čukarici nalazi pored normalnog i uzanog koloseka i takoreći na samoj obali Save. Inače, fabrika ima već i savršenu organizaciju za prodaju svog glavnog produkta — šećera, tako da su i u tom pogledu izgledi za njezine nove poslovne grane povoljni.

Pretsednik Upravnog veća fabrike je g. Dragutin Prica, a članovi su g.g.: Đukan Spasojević i Toplica Pešić. Direktor je g. Velimir Đurđić.

ФАБРИКА ШЕЋЕРА А. Д. „БАЧКА“ — НОВИ ВРБАС

Ни Фабрика шећера а. д. „Бачка“ у прошлој години није успела да обезбеди површину која јој је била потребна, ма да је она произвођачима шећерне репе добровољно гарантовала знатно веће откупне цене од декретираних. Њена делатност око закључивања уговора са произвођачима била је ометана све акутнијим питањем радника, као и високим ценама конопљи, кукурузу и другим пољопривредним производима. Фабрика је могла да уговори тек 8.085 катастарских јутара усева, тако да је преостало само 7.766 кат. јутара. И жетвени принос био је врло слаб. По кат. јутру износио је просечно 123 квинтала према 163 квинтала у претходној години, у којој је принос такође знатно подбацио. У рејону ове фабрике сетва је извршена благовремено. Завршена је 25 марта.

Од 955.777 квинтала преузете репе, која је прерађена у времену од 9 септембра до 3 новембра 1938, фабрика је произвела 124.484 квинтала шећера. У прошлој години није непријатно изненадила само неповољна жетва репе као општа појава у нашој земљи, него и околност, што је прерађена репа у поређењу са претходном годином дала просечно мање шећера. Због тога резултат прошлогодишње кампање шећера није задовољио ни наше фабрике шећера, ни произвођаче шећерне репе, ни остале интересенте. И фабрике шећера и земљорадници — произвођачи шећерне репе очекивали су бољи принос. Међутим, десило се друкчије, тако да смо унеколико упућени на увоз шећера. Ове године су фабрике свим силама радиле на томе, да добију знатно веће количине репе за прераду, па се може рачунати с тиме да ће се овогodiшњом производњом обезбедити довољна количина шећера за потрошњу у идућој години, као и знатна резерва.

Главне билансне позиције Фабрике шећера а. д. „Бачка“ за последње четири године изгледају овако:

Активна	1935	1936	1937	1938
	у хиљадама динара			
Непокретности	4.680	4.500	4.500	4.495
Зграде и инвестиције	29.142	29.593	30.608	31.053
Машине и уређај	30.756	36.581	38.330	38.811
Индустриска пруга	2.349	2.349	2.349	2.349
Залихе	34.775	48.801	25.825	28.407
Дужници и улози	36.614	34.244	54.243	54.415
Хартије од вредности	4.622	4.276	4.276	4.127
Благајна	192	213	272	900
Разна актива	3.220	—	—	—
Пасива				
Главница	50.000	50.000	50.000	50.000
Резервни фонд	8.750	9.250	9.750	10.250
Фонд валоризације	8.789	8.789	8.789	8.789
Фонд за пов. главн.	1.369	1.369	1.369	1.369
Фонд за ненапл. потр.	151	—	2.165	2.165
Фонд курсне разл.	—	—	717	568
Засебно опор. резерве	28.995	30.715	28.023	26.581
Фонд амортизације	33.951	38.318	42.981	47.850
Повериоци	10.519	18.145	6.720	7.969
Неиспл. дивиденда	—	56	1.864	1.334
Чисти добитак	3.825	3.915	8.024	7.682
Збир биланса	146.349	160.558	160.403	164.557
Расходи				
Порези и пристојбе	215	2.970	2.435	3.181
Отпис — амортизација	4.098	4.367	4.663	4.868
Сумњива потраживања	151	—	2.165	—
Курсна разлика	—	—	717	—
Добитак са преносом	3.825	3.915	8.024	7.682
Приходи				
Пренос добити	387	481	572	529
Од ефеката	89	118	81	81
Од непокретности	7	13	25	42
Од производње	7.807	10.640	17.326	15.080
Збир прих. — расхода	8.290	11.252	18.004	15.732

У односу на претходну годину збир биланса је повећан за 4,15 мил. и достигао је висину од 164,5 милиона динара. Туђа средства, међу која убрајамо повериоце и неисплаћену дивиденду, износе само 9,3 мил. То значи да сопствена средства заједно са фондом амортизације и прошлогодишњом чистом добити износе преко 155 мил. дин. Од тога отпада на главницу 50 милиона, на фонд амортизације 47,85 милиона на засебно опорезовану резерву 26,58 милиона и на остале фондове 23,14 мил. У поређењу са 1937 годином код сопствених средстава имамо у 1938 четири промене. Пре свега, резервни фонд је за 500 хиљ. дин. већи, што је последица дотације из чисте добити за 1937 годину. И фонд амортизације је порастао са непуна 43 мил. у 1937 на 47,85 мил. дин. крајем 1938. Тиме је достигао 62,3% од билансне вредности инвестиције. Иначе, амортизација у 1938 била је нешто већа него у претходној години, а износила је 4,8 мил. односно 6,3% од билансне вредности инвестиција. „Засебно опорезована резерва“ смањена је за 1,44 мил., са 28,02 мил. крајем 1937 на 26,58 мил. дин. у 1938. Фонд курсне разлике је такође нешто мањи него крајем претходне године.

У активи видимо да су „машине и уређај“ за око пола милиона дин. веће него у претходној години. За око 450 хиљ. повећано је у току прошле године и стање „зграда и инвестиција“. Иначе, билансна вредност свих инвестиција износи 76,7 мил. динара. „Дужници и улози“ износе 54,4 мил., готово једнако као и крајем претходне године. У поређењу са претходном годином не показују битних промена ни хартије од вредности, које су билансиране са 4,12 мил. Залихе износе 28,4 мил. и веће су за око 2,6 мил. него крајем претходне године.

Рачун губитка и добитка је необично занимљив.

Иако је производња шећера у 1938 години била за око 60% већа од оне у 1937, ипак је прошлогодишњи пословни успех слабији од онога из претходне године. То долази првенствено отуда, што је фабрика у прошлој години добровољно и у доста знатној мери повисила откупну цену репе. Прошле године била је, поред тога, и радна снага много скупља, а поскупиле су и цене угља. Бруто-приход од производње износио је 15,08 мил. према 17,3 мил. у 1937. Нагомилани вишкови шећера из ранијих година више не постоје. Прошлогодишња производња резанаца била је већа од оне из претходне године. Међутим, фабрика је могла да уновчи само незнатну количину — углавном због прекоморских ниских цена. Меласа је продата у целости, и то по цени утврђеној од стране Министарства финансија.

На страни расхода постоје само две позиције: амортизациони отписи и порези и пристојбе. Као што је већ споменуто, амортизација у 1938 је износила 4,8 мил. дин. Издаци за порезе и пристојбе су за 750 хиљ. већи него у 1937 и износили су 3,18 милиона динара. Отписа сумњивих потраживања у прошлој години није било.

Чиста добит је исказана са 7,15 милиона, а са преносом из 1937 она је достигла висину од 7 милиона 682 хиљ. дин. Од тога је употребљено 6,25 милиона за дивиденду, 500 хиљ. динара за повећање резервног фонда и 715 хиљ. за тантијему.

У управи за 1938 годину била су господа: поч. д-р Гедеон Дунђерски (претседник), Филип Вајс (потпретседник), д-р Ђорђе Ацел, д-р Марко Чутић, Едмунд Холош, д-р Стеван Клајн, Јосиф Најман, Радиша Николић, Макс Опенхајм, Лазар Продановић, Евген Шварц и Ђорђе барун Улман. У надзорном одбору налазе се господа: Мирко Јакобчић, Марсел Ацел, Оскар Хамершлаг, Евген Кемнди, д-р Фрањо Киш, Милета Лесковац, Јосиф Пилиш и Геза Штукс-Рибар.

ВЕЛИКОБЕЧКЕРЕЧКА ФАБРИКА ШЕЋЕРА А. Д. ПЕТРОВГРАД

Према писању дневне штампе Министарски савет је ових дана донео извесна решења и Уредбе о повећању откупних цена шећерне репе, снижењу продајних цена шећера, рационализацији производње шећера и подизању нове државне фабрике шећера у Шапцу. Тачни текст ових решења и уредби није нам још познат, па ћемо се на све то накнадно још осврнути. Повећање откупне цене шећерне репе треба свакако поздравити, јер оно произвођачима — земљорадницима обезбеђује повећање прихода од репе за скоро 35%. Иначе, један део овог повећања откупних цена преваљен је на фабрике, а други на државу, која у вези с тим снизује трошарину на шећер за 20 динара по квинталу. Осим поменутог снижења трошарине од 20 динара предвиђено је и њено даље снижење за 50 динара по квинталу, чиме се у извесној мери излази у сусрет и потрошачима шећера.

По прилици пре два месеца прочитали смо да је г. Војин Ђуричић, министар финансија, одлучио да смањи трошарину за три динара по кг., с тим да се 30 пара од тога употреби за повишење откупне цене шећерне репе, а 2,70 динара за смањење продајне цене шећера. Укупно снижење трошаринске стопе које је предвиђено новом Уредбом износи само 70 пара по кг. На основу тога закључујемо, да ће се обећање г. министра финансија извршити у етапама. Ми ову прву етапу радо поздрављамо, али сматрамо да би психолошки ефекат, као и утицај на потрошњу био свакако много повољнији и ефикаснији, да је цело пројектовано смањење трошарине извршено одједном.

Колико нам је познато, оснивање продајне централе за шећер тражила је сама шећерна индустрија. Међутим, како изгледа, нова Уредба отишла је у том погледу даље него што је било потребно. Предвиђена централна организација треба да додељује свакој фабрици годишњи производни контингент, да се стара о продукционим и транспортним трошковима за репу и шећер, о ценама које су фабрике шећера морале платити произвођачима итд. Рационализација продаје и производње може бити само од користи. Ако нова Уредба иде искључиво за тим, треба је такође поздравити. Међутим, изгледа оправдана и бојазан, да се овде ствара један нови монопол који ће шећерној индустрији још и отежати рад.

Великобечкеречка фабрика шећера а. д., чији биланс овде треба да анализирамо, прерадила је у прошлој кампањи 1,089.187 квинтала репе, из којих је израдила 143.010 квинтала шећера, 51.900 квинтала меласе и 63.494 квинтала сувих резанаца. У поређењу са претходном пословном годином, у којој је фабрика израдила 46.339 квинтала шећера, производња је више него утростручена, али није достигла ону из 1936 године, која је износила 155.687 квинтала шећера. Иначе, за време прошле кампање и у рејону Великобечкеречке фабрике шећера знатан број земљорадника — бивших произвођача шећерне репе није био вољан да закључи уговор за сетву, сматрајући да откупна цена репе није у сразмери са повишеним ценама осталих пољопривредних производа. Фабрици је ове године пошло за руком да повиси површину засаћену репом за скоро 60%.

Иначе, у прошлој години принос репе био је слаб и у рејону ове фабрике. Међутим, садржина шећера у прерађеној репи била је већа него у 1937 години. Произвођачима је плаћено просечно по 22.10 динара за сваких 100 кг. репе. Прошлу пословну годину фабрика је закључила са чистом добити од 11,28 милиона. Међутим, треба приметити да су и у 1938 амортизациони отписи износили само 1% од билансне вредности инвестиција односно само 547 хиљ. дин. Посматрачима којима прилике нису познате (а таквих код нас нема мало) могла би прошлогодишња зарада изгледати ипак огромна, јер главница износи 36 милиона. Међутим, треба узети у обзир да фондови фабрике, не рачунајући фонд амортизације, износе преко 35 милиона динара. Најзад, треба имати у виду и чињеницу да је у фабрику приликом њеног оснивања уложено око 1,3 милиона енглеских фунти, а то код данашњег курса износи округло 300 милиона динара.

Ево најглавнијих билансних позиција Великобечкеречке фабрике шећера а. д. за последње четири године:

Рачун изравњања				
Актива	1935	1936	1937	1938
				у хиљадама динара
Инвестиције	51.082	51.790	51.972	52.481
Дужн. и повер. — салдо	884	788	7.911	20.728
Ефекти	17.146	16.877	19.877	19.680
Роба	45.438	49.917	38.636	33.107
Благајна	845	964	1.088	1.072
Пасива				
Главница	36.000	36.000	36.000	36.000
Ред. рез. фонд	1.048	10.695	11.195	11.695
Фонд за пов. главн.	3.360	3.360	3.360	3.360
Фонд валоризације	9.136	9.136	9.136	9.136
Пореска резерва	4.500	5.100	7.800	11.000
Фонд амортизације	39.071	39.573	40.080	40.627
Неиспл. дивиденда	2.926	5.305	654	3.275
Чисти добитак	10.354	11.166	11.259	11.974
Збир биланса	115.395	120.336	119.484	127.068

Рачун губитка и добитка

Расходи				
Трошкови и плате	2.701	2.729	2.872	3.191
Порези	4.256	2.110	3.730	2.960
Дубиоза потраж.	—	436	—	—
Пореској резерви	—	600	2.700	3.200
Амортизација	—	502	507	547
Добитак са преносом	10.354	11.166	11.259	11.974

Приходи

Пренос добитка	410	459	596	692
Бруто-приходи	16.901	17.084	20.472	21.180
Збир прих.—расх.	17.311	17.543	21.068	21.872

Збир биланса износи 127 мил., за око 7,5 мил. дин. више него крајем 1937. Ако погледамо пасиву, видимо да су то скоро све сопствена средства. Једино „неисплаћена дивиденда“ од 3,27 мил. (према 654 хиљ. крајем 1937 и 5,3 мил. дин. у 1936) претставља туђа средства. Фабрика има свакако и „поверилаца“, али они нису билансирани засебно, него је исказан само њихов салдо, који је од 1934 стално у активи, што значи да су дужници отада били увек већи од поверилаца, а то је кроз здраво. Крајем 1938 овај салдо је исказан са 20,7 мил., док је у 1937 износио 7,9 мил., а у 1936 години 788 хиљ. дин. Повећање је изазвано, сигурно, порастом сопствених незапослених средстава пласирано је код новчаних завода, а пораст ових средстава је у првом реду последица смањења залиха робе, са 49,9 мил. у 1936 на 38,6 мил. у 1937 и на 33,1 мил. дин. крајем 1938.

Инвестиције исказане су у активи са 52,48 мил. Ако од овог износа одбијемо фонд амортизације, видећемо да су укупне инвестиције билансиране пер салдо са нешто мање од 12 милиона. Нема сумње да оне стварно претстављају вишеструку вредност. Због тога је последњих година и амортизација могла да буде врло умерена. Рачун ефеката остао је прошле године углавном непромењен. Он је билансиран са 19,68 мил. дин.

Главница је 36 милиона, амортизациони фонд 40,6 мил., а остали фондови и резерве износе 35 мил. дин. Код сопствених средстава у току прошле године десиле су се само 3 мање промене. Пре свега, редовни резервни фонд показује повећање од 500 хиљ. дин. због дотације из чистог добитка претпрошле године. Фонд амортизације повећан је, као што је већ споменуто за 547 хиљада. Најзад, за 3,2 мил. дин. је повећана и пореска резерва.

Брутоприходи износе 21,18 мил. и само су за 708 хиљ. дин. већи него у 1937, ма да је прошлогодишња производња била преко три пута већа од оне из претходне године. То значи да су и овде производни трошкови показивали тенденцију пораста. Иначе, на страни расхода видимо да су нешто повећани и издаци за режијске трошкове и плате. У 1938 они су износили 3,19 мил. према 2,87 мил. у 1937. Издаци за порезе у прошлој години су износили 2,96 мил., за 770 хиљ. дин. мање него у 1937. Међутим, дотација пореској резерви је опет повећана.

Од чистог добитка употребљено је 9,6 мил. дин. за исплату дивиденде, 1 мил. 128 хиљ. за гантијему и 505 хиљ. за повећање резервног фонда, док је остатак од 741 хиљ. дин. пренет на нови рачун.

У управи су г. г.: д-р Драгољуб Аранђеловић, Хајнрих Блас, Јосиф Бун, Гроф Александар Чеконић, Хуго Елбоген, Рудолф Елбоген, Емил Фрајнд, д-р Отон Франгеш, Милутин Лазаревић, Артур Ледерер, Ђорђе Ледерер, Барон д-р Марцел Мадараши-Бек и Шарл Торман. Чланови надзорног одбора су господа: д-р Миша Матић, Андор Мартон, Едмунд Попер, Роберт Трајш и д-р Славко Жупански.